

Portefeuillehouder: N. Dauven
Datum collegevergadering: 5 november 2024
Datum commissievergadering: 26 november 2024
Datum raadsvergadering: 16 december 2024

1. Onderwerp

Kredietvoorstel integrale projecten Openbare Ruimte.

2. Voorstel

1. Een projectkrediet beschikbaar te stellen van € 1.800.000 voor de voorbereiding en uitvoering van het project Reconstructie Past. Sartonstraat en omgeving;
2. Een projectkrediet beschikbaar te stellen van € 1.985.000 voor de voorbereiding en uitvoering van het project Afkoppelen Hekerbeek en omgeving (incl. buffer Steenstraat);
3. Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 138.000 voor de voorbereiding van het project Van Caldenborghseweg en omgeving;
4. Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 243.000 voor de voorbereiding van het project Houthem fase 2 St Gerlachplein en omgeving.

3. Inleiding

Om een vervolg te kunnen geven aan maatregelen die zijn opgenomen in het gemeentelijke Waterprogramma en Meerjarig Investeringsplan Wegen (MIP) wordt u middels deze nota gevraagd om de benodigde uitvoerings- en voorbereidingskredieten voor 4 projecten ter beschikking te stellen. Hiermee wordt gehandeld volgens het proces beschreven in het op 7 oktober 2024 vastgestelde MJOP/MIP en bijbehorende raadsnota.

Op 9 oktober 2023 heeft u ingestemd met het gemeentelijk Waterprogramma 2024-2027 waarin doelen zijn vertaald naar gemeentelijke maatregelen en prioriteit wordt gegeven aan de aanpak van wateroverlastlocaties. Op 7 oktober 2024 heeft u het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP) en Meerjarig Investeringsplan (MIP) Wegen vastgesteld. Het MJOP/MIP voorziet in een meerjarige strategie om het onderhoudsniveau van de gemeentelijke wegen via twee sporen op orde te krijgen. Het tweede spoor (MIP) is gericht op een integrale aanpak van water- en wegenprojecten, met als doel de projectgebieden toekomstbestendig in te richten en synergievoordeel te behalen.

Alhoewel een deel van de watermaatregelen binnen deze projecten al in de begroting is opgenomen, is in voorgaande beleidstukken bepaald dat, zodra de integrale projectopgave helder is, een projectkrediet wordt aangevraagd. Afhankelijk van de projectopgave en -afbakening zal de kredietaanvraag plaatsvinden in de aanvraag van een voorbereidings- dan wel uitvoeringskrediet. In deze nota wordt voor 2 projecten een uitvoeringskrediet en voor 2 projecten een voorbereidingskrediet aangevraagd.

4. Beoogd effect/doel

Het doel van het beschikbaar stellen van de kredieten is het fysiek tot uitvoering kunnen brengen dan wel het verder kunnen uitwerken van het project tot stukken op basis waarvan uitvoeringskrediet kan worden aangevraagd aan uw raad.

Door de integrale aanpak van maatregelen wordt achterstallig wegonderhoud weggewerkt en de openbare ruimte toekomstbestendig ingericht. Toekomstbestendig inrichten betekent dat rekening wordt gehouden met de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit, water, klimaat en groen.

- De riolmaatregelen in de beide projecten, Past. Sartonstraat en het afkoppelplan Hekerbeek, maken onderdeel uit van een in het waterprogramma opgenomen totaalpakket aan maatregelen in het afstroomgebied Hekerbeek en hebben als doel wateroverlast als gevolg van piekbuien¹ in het centrum te verminderen.
- De riolmaatregelen in het project Houthem fase 2 St Gerlachplein en omgeving maken onderdeel uit van het totale plan “Afkoppelen hemelwater Vroenhof-Strabeek”.
- Het project Van Caldenborghseweg en omgeving is onderdeel van het MIP wegen.

Onderstaand volgt per project een opsomming van de te realiseren projectresultaten op basis van de te verkrijgen projectkredieten:

Reconstructie Past. Sartonstraat en omgeving

In de Van Tillstraat, Dr. Hermanstraat en de Past Sartonstraat:

- Een rijbaan met parkeerplaatsen, groen en trottoir (klimaatadaptief en aansluitend bij beeldkwaliteit gebiedsvisie Valkenburg Oost).
- Een nieuw regen- en vuilwaterriool dat voldoet aan de norm en het vastgestelde beleid.
- Een wegprofiel ontworpen om water op straat te houden en oppervlakkige toestroom naar particuliere eigendommen te voorkomen.
- Een buffervoorziening om het afgekoppelde regenwater te bufferen alvorens het geloosd wordt op de Geul ter hoogte van het voormalig Hertenpark.
- Een meer groene “open” verbinding vanuit Dr. Hermanstraat richting het Kastelenpark, zoals thans is opgenomen in de gebiedsvisie Oost.

Afkoppelplan Hekerbeek inclusief buffer Steenstraat

In de Herkenbroekerweg, St. Josephstraat en deels Hekerbeekweg:

- Een rijbaan met parkeerplaatsen, groen en trottoir (klimaatadaptief).
- Een nieuw regen- en vuilwaterriool dat voldoet aan de norm en het vastgestelde beleid.
- Een wegprofiel ontworpen om het oppervlakkig afstromende regenwater te voeren richting buffers in het Hekerbeekdal.
- Kruisingen die snelheidsremmend en watervoerend zijn en voldoen aan de richtlijn Duurzaam Veilig.
- Een buffervoorziening om het afgekoppelde regenwater te bufferen alvorens het leegloopt naar de buffers van het waterschap.
- Gereguleerde parkeersituatie.

Reconstructie Van Caldenborghseweg en omgeving

Binnen het project, dat is ontstaan vanuit de noodzaak om de verhardingen aan te pakken, wordt integraal invulling gegeven aan een toekomstbestendig buitenruimte (groen/riolering). Nader onderzoek moet uitwijzen op welke wijze dit het meest doelmatig kan plaatsvinden en welke investering nodig is.

Reconstructie Houthem fase 2 St Gerlachplein en omgeving

Het project is in beginsel opgenomen in het waterprogramma. Behalve het vervangen van kwalitatief slechte riolen wordt het voor Houthem beoogde regenwatersysteem aangelegd. Na realisatie kan het afgekoppelde regenwater van Houthem via een waterbuffer in de bodem of het oppervlaktewatersysteem worden gebracht. Het project voorziet tevens in de aanleg van groen (project Vergroenen pleinen) en het wegwerken van achterstallig wegonderhoud (MJOP/MIP). Nader onderzoek moet uitwijzen op welke wijze dit het meest doelmatig integraal kan plaatsvinden en welke investering nodig is.

¹ Piekbuien zijn buien waarbij in korte tijd extreem veel neerslag valt. De hoeveelheid regen is dan meer dan de vastgestelde capaciteit van het riool waardoor rioleringen overlopen en veel water vanuit hoger gelegen stedelijk- en landelijk gebied in hoog tempo afstroomt naar de lager gelegen delen. Piekbuien komen steeds vaker voor en hebben een ander karakter dan de langdurige regenval die onder andere tot wateroverlast van de Geul heeft geleid.

5. Argumenten

1.1 Vastgesteld water- en wegenbeleid wordt gerealiseerd.

Door het beschikbaar stellen van het (aanvullende) krediet worden de in het waterprogramma en wegenprogramma opgenomen projecten integraal en toekomstbestendig gerealiseerd. Er wordt voldaan aan de wettelijke zorgplichten op het gebied van afwatering en wegonderhoud.

1.2 De kans op wateroverlast wordt verminderd.

Binnen het waterprogramma is topprioriteit gegeven aan het voorkomen of verminderen van wateroverlast. Binnen de projecten is dit vertaald in de aanleg van een extra regenwatersysteem en een klimaatrobuuste inrichting van de bovenbouw. Hiermee wordt al het mogelijke gedaan om de kans op wateroverlast en de gevolgen daarvan te verkleinen.

1.3 Kansen nu optimaal benutten door middel van een integrale toekomstbestendige aanpak

Binnen het waterprogramma zijn middelen opgenomen voor hydraulische en kwalitatieve watermaatregelen. Veel projecten zijn daarna in samenwerking met het waterschap (Water in Balans) nader beschouwd, berekend en voorbereid. Hierbij is nadrukkelijk gezocht naar het benutten van kansen om toekomstbestendig en robuust in te richten. Behalve de ondergrondse voorzieningen wordt ook bekeken op welke wijze de wegen watervoerend en -robuuster kunnen worden ingericht. Kansen op groengebied (vergroenen en hittestress) en een duurzaam veilige inrichting worden direct meegenomen. Dit alles maakt dat boven op de beschikbare (onderhouds)middelen aanvullende middelen nodig zijn. Op lange termijn (we richten in voor de komende 40 jaar) worden extra kosten en hinder voor de omgeving echter voorkomen.

6. Kanttekeningen/Risico's

1.1 Er wordt geen (aanvullend) uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld

In dat geval geldt voor beslispunt 1 en 2 dat de integrale projectdoelen niet kunnen worden behaald en daarmee vastgesteld water- en wegenbeleid (deels) niet realiseerbaar is. Met name de noodzaak om wegen klimaat- en waterrobuust in te richten vraagt om een integrale aanpak. Als we dat loslaten lukt het niet om optimaal in te richten, vervallen synergievoordelen en moet in veel gevallen binnen 10-15 jaar wederom grootschalig in dezelfde wijk ingegrepen worden.

1.2 Waarom is voor het project Past. Sartonstraat en omgeving meer uitvoeringskrediet nodig, dan in het waterprogramma is voorzien?

Binnen het waterprogramma is rekening gehouden met een investering van € 799.000. Deze investering was bedoeld voor de aanleg van een gescheiden rioolstelsel in de Past. Sartonstraat en Van Tillstraat. Binnen het waterprogramma is geen rekening gehouden met de vervanging en klimaatadaptieve inrichting van de bovenbouw en was de Dr. Hermanstraat niet voorzien. De ontwikkelingen vanuit de gebiedsvisie Valkenburg Oost en de noodzakelijk asphaltwerkzaamheden hebben ertoe geleid om deze straat (inclusief voormalig hertenpark) ook op te nemen in de projectbegroting en de wijk in zijn geheel aan te pakken. Voorgaand verantwoord de noodzakelijke extra investering € 1.001.000.

1.3 Waarom is voor het project Hekerbeek meer uitvoeringskrediet nodig, dan in het waterprogramma is voorzien?

Binnen het waterprogramma is rekening gehouden met een investering van € 258.600. Deze investering was bedoeld voor de aanpassing van vier kruispunten en de aanleg van een buffer. Beoogd werd om het regenwater af te koppelen en oppervlakkig (via het wegdek) naar de buffers in het Hekerbeekdal te geleiden. Uit nader onderzoek in de wijk is gebleken dat:

- het niet haalbaar is gezien de helling om alle water oppervlakkig af te voeren, waardoor het centrum van Valkenburg niet optimaal ontlast wordt.
- een aanvullende regenwaterriolering noodzakelijk is om op een doelmatige wijze optimaal gebruik te maken van de te realiseren buffercapaciteit in het Hekerbeekdal.
- de asphaltverharding en trottoirs in de Herkenbroekerweg en de St. Josephstraat van slechte kwaliteit (achterstallig) zijn en vervangen dienen te worden (opgenomen als Hekerbeek fase 2 in MJOP/MIP).

- het riool in de Herkenbroekerweg en de St. Josephstraat 70 - 80 jaar oud is en bij een grootschalige asfaltvervanging zoals nu voorzien, vanwege synergievoordelen, gelijktijdig vervangen zou moeten worden.

In plaats van enkele lokale ingrepen is thans sprake van een grootschalige vervanging van de bovenbouw inclusief aanleg van een nieuw regen- en vuilwaterriool. Voorgaand verantwoord de noodzakelijke extra investering van € 1.726.400.

1.4 Is het mogelijk om de project/beleidsdoelen op een alternatieve wijze te realiseren?

Binnen het waterprogramma is topprioriteit gegeven aan het aanpakken van wateroverlastlocaties. De gemeente werkt hierin onder andere samen met het waterschap. De gemeente heeft invloed op het functioneren van het stedelijk watersysteem en de inrichting daarvan. Waterschap Limburg richt zich vooral op maatregelen in het buitengebied. Bewoners kunnen zelf rondom hun woning ingrepen doen om de kans op wateroverlast te verkleinen. Om de strijd aan te gaan tegen de gevolgen van klimaatverandering is het nodig om aan alle drie deze “knoppen” maximaal te draaien. Dit hoeft niet altijd binnen het overlastgebied te zijn. Zo worden in de wijk Hekerbeek (waar nauwelijks sprake is van wateroverlast) ingrepen gedaan om wateroverlast in de omgeving van de Past. Sartonstraat te verminderen. Van iedere belanghebbende wordt een maximale inspanning verwacht om het doelbereik zo groot mogelijk te maken. Het alternatief om alleen op de laaggelegen overlastlocaties maatregelen te treffen blijkt niet doelmatig.

1.5 Hoe groot is de kans dat het uitvoerings- of projectkrediet wordt overschreden?

Voor beslispoint 1 en 2 zijn projectramingen gemaakt op basis van kengetallen en eenheden (lengtemeters en vierkante meters). Dit soort ramingen kunnen in de regel 20 % hoger of lager uitvallen. Gedurende het ontwerpproces worden 2 ramingen opgesteld: een raming bij het definitief ontwerp (DO-raming) en een directieraming op basis van het aan te besteden bestek vlak voor aanbesteding. . Bovengenoemde ramingen kunnen aanleiding zijn om u opnieuw te informeren of in stelling te brengen. Pas bij de uitslag van de aanbesteding is duidelijk of de beschikbare kredieten voldoende groot zijn. Dit komt omdat o.a. marktwerking (vraag en aanbod), weersinvloeden (bijv. lage waterstand Rijn, drooglegging Julianakanaal) en oorlogen van invloed zijn op materiaalprijzen en daarmee het prijsniveau.

1.6 Er wordt niet ingestemd met de voorgestelde dekking van de voorbereidingskredieten

In dat geval geldt voor beslispoint 3 en 4 dat er alternatieve dekking dient te worden gevonden.

7. Financiën

In de voorliggende paragraaf wordt op hoofdlijn inzicht gegeven in noodzakelijke totale projectkredieten en verdeling daarvan. Het totale projectkrediet is opgebouwd uit:

- Voorbereidingskosten (onderzoek, ontwerp, bestek, vergunningen, advies en projectleiding)
- Realisatiekosten (uitvoering, advies, begeleiding, directievoering en projectleiding)

Om een transparant inkoopproces niet in de weg te staan zijn in deze nota geen detailramingen bijgevoegd. Alle genoemde bedragen zijn excl. BTW.

Reconstructie Past. Sartonstraat en omgeving

Het totale projectkrediet benodigd voor de voorbereiding- en uitvoering van de Reconstructie Past. Sartonstraat en omgeving bedraagt € 1.800.000. Vanwege de keuze voor vervanging en aanleg van een dubbel riool inclusief huisaansluitingen is 80% (€ 1.440.000) van het totale werk toe te rekenen aan het waterprogramma. Het resterende krediet € 360.000 (20%) is toe te rekenen aan de vervanging bovenbouw.

Kredietraming t.b.v. Rioolreconstructie Past. Sartonstraat en omgeving				
alle bedragen excl. BTW				
			Reeds gevoteerd	Aanvullend krediet
TOTAAL (projectkrediet)		€ 1.800.000,00		
Wegen	20%	€ 360.000,00	€ 0,00	€ 360.000,00
Riool	80%	€ 1.440.000,00	€ 799.000,00	€ 641.000,00
Aanvullende kredietaanvraag				€ 1.001.000,00

Voorgesteld wordt om de investering in wegen, concreet een bedrag van € 360.000, ten laste te brengen van de algemene reserve. Dit bedrag wordt vervolgens toegevoegd aan de bestemmingsreserve kapitaallasten van waaruit jaarlijks een bedrag van € 14.400 (€ 360.000/25 jaar) wordt onttrokken ter dekking van de afschrijvingslasten. Voor wat betreft de benodigde aanvullende middelen m.b.t. riolen wordt voorgesteld om de jaarlijkse kapitaallasten, concreet een bedrag van € 28.845 (€ 641.000, afschrijving 40 jaar, administratieve rente 2%), ten laste te brengen van de rioleringsbegroting.

Afkoppelplan Hekerbeek inclusief buffer Steenstraat

Het totale projectkrediet benodigd voor de voorbereiding- en uitvoering van het project bedraagt € 1.985.000. Vanwege de vervanging en aanleg van een dubbel riool inclusief huisaansluitingen is 80% (€ 1.588.000) van het totale werk toe te rekenen aan het waterprogramma. Het resterende krediet € 397.000 (20%) is toe te rekenen aan de bovenbouw.

Kredietraming t.b.v. Afkoppelplan Hekerbeek incl. buffer Steenstraat				
alle bedragen excl. BTW				
			Reeds gevoteerd	Aanvullend krediet
TOTAAL (projectkrediet)		€ 1.985.000,00		
Wegen	20%	€ 397.000,00	€ 0,00	€ 397.000,00
Riool	80%	€ 1.588.000,00	€ 258.600,00	€ 1.329.400,00
Aanvullende kredietaanvraag				€ 1.726.400,00

Voorgesteld wordt om de investering in wegen, concreet een bedrag van € 397.000, ten laste te brengen van de algemene reserve. Dit bedrag wordt vervolgens toegevoegd aan de bestemmingsreserve kapitaallasten van waaruit jaarlijks een bedrag van € 15.880 (€ 397.000/25 jaar) wordt onttrokken ter dekking van de afschrijvingslasten. Voor wat betreft de benodigde aanvullende middelen m.b.t. riolen wordt voorgesteld om de jaarlijkse kapitaallasten, concreet een bedrag van € 59.823 (€ 1.329.400, afschrijving 40 jaar, administratieve rente 2%), ten laste te brengen van de rioleringsbegroting.

Reconstructie Van Caldenborghseweg en omgeving

Voorgesteld wordt om vooruitlopend op een concreet voorstel m.b.t. het uitvoeringskrediet een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 138.000 voor het project Van Caldenborghseweg en omgeving. De voorbereidingskosten en bijbehorende dekking zullen dan onderdeel uitmaken van dat voorstel.

Reconstructie Houthem fase 2 St Gerlachplein en omgeving

Voorgesteld wordt om vooruitlopend op een concreet voorstel m.b.t. het uitvoeringskrediet een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 243.000 voor het project Houthem fase 2 St Gerlachplein en omgeving. De voorbereidingskosten en bijbehorende dekking zullen dan onderdeel uitmaken van dat voorstel.

8. Uitvoering

Nadat het krediet is vastgesteld worden onderstaande processtappen genomen om het project te kunnen realiseren.

Reconstructie Past. Sartonstraat en omgeving

Processtap	Wanneer	Hoe	Wie
Onderzoek	Q4-2024		
Projectkrediet	Q4-2024	Raadsbesluit	Gemeenteraad
Voorlopig Ontwerp	Q1-2025	Bewonersavond	Portefeuillehouder
Definitief Ontwerp	Q2-2025	Collegebesluit	B&W
Aanbesteding Werk	Q3-2025	Collegebesluit	B&W
Uitvoering	Q3-2025 tm Q3-2026		

Afkoppelplan Hekerbeek

Processtap	Wanneer	Hoe	Wie
Onderzoek	Q4-2024		
Projectkrediet	Q4-2024	Raadsbesluit	Gemeenteraad
Voorlopig Ontwerp	Q1-2025	Bewonersavond	Portefeuillehouder
Definitief Ontwerp	Q2-2025	Collegebesluit	B&W
Aanbesteding Werk	Q3-2025	Collegebesluit	B&W
Uitvoering	Q3-2025 tm Q3-2026		

Reconstructie Van Caldenborghseweg en omgeving

Processtap	Wanneer	Hoe	Wie
Vorbereidingskrediet	Q4-2024	Raadsbesluit	Gemeenteraad
Onderzoek	Q1-2025		
Voorlopig Ontwerp	Q3-2025	Bewonersavond	Portefeuillehouder
Definitief Ontwerp	Q1-2026	Collegebesluit	B&W
Uitvoeringskrediet	Q1-2026	Raadsbesluit	Gemeenteraad
Aanbesteding Werk	Q2-2026	Collegebesluit	B&W
Uitvoering	Q3-2026 tm Q2-2027		

Reconstructie Houthem fase 2 St Gerlachplein en omgeving

Processtap	Wanneer	Hoe	Wie
Vorbereidingskrediet	Q4-2024	Raadsbesluit	Gemeenteraad
Onderzoek	Q1-2025		
Voorlopig ontwerp	Q3-2025	Bewonersavond	Porteuillehouder
Definitief Ontwerp	Q2-2026	Collegebesluit	B&W
Uitvoeringskrediet	Q2-2026	Raadsbesluit	Gemeenteraad
Aanbesteding Werk	Q3-2026	Collegebesluit	B&W
Uitvoering	Q4-2026 tm Q3-2027		

9. Communicatie

Integrale projecten: voor de totstandkoming van deze projecten volgen we een participatie- en communicatietraject van schetsontwerp tot het vaststellen van een definitief ontwerp door het college. Dit traject maakt standaard onderdeel uit van de projectplannen welke voor de projecten opgesteld worden.

Deze projecten worden geplaatst op de DOEMEE pagina en de informatie hierop wordt bijgewerkt op basis van de voortgang. Burgers kunnen zich per project aanmelden voor automatische updates over het project.

10. Bijlagen

N.v.t.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 5 november 2024;

Gehoord de raadscommissie Fysiek Domein de dato 26 november 2024;

B e s l u i t :

- Een projectkrediet beschikbaar te stellen van € 1.800.000 voor de voorbereiding en uitvoering van het project Reconstructie Past. Sartonstraat en omgeving.
- Een projectkrediet beschikbaar te stellen van € 1.985.000 voor de voorbereiding en uitvoering van het project Afkoppelen Hekerbeek en omgeving (incl. buffer Steenstraat).
- Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 138.000 voor de voorbereiding van het project Van Caldenborghseweg en omgeving.
- Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 243.000 voor de voorbereiding van het project Houthem fase 2 St Gerlachplein en omgeving.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 16 december 2024.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter